

Dosarul nr. 2ra-1477/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: N. Pasecinic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

ÎNCHEIERE

15 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Fiodor Begleț, reprezentat de avocatul Veaceslav Roșca,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Fiodor Begleț împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat Buiucani, mun. Chișinău cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii,

împotriva deciziei din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Fiodor Begleț și a fost menținută hotărârea din 29 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La data de 08 septembrie 2016 reclamantul Fiodor Begleț, reprezentat de avocatul Veaceslav Roșca a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat Buiucani, mun. Chișinău cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, s-a născut în or. xxxxx, mun. xxxxx și este fiul lui Mihail Begleț și Nadejdei Begleț, fapt confirmat prin actul de naștere nr. xxxxx din xxxxx.

A menționat că, după decesul tatălui său, mama sa s-a recăsătorit cu un al cetățean, preluând astfel numele de familie Pogreban.

A specificat că, prin testamentul (Завещание) nr. 1-693 din 05 mai 1988, mama sa i-a testat toată averea care-i aparținea în ziua decesului, inclusiv casa de locuit situată în mun. Chișinău, or. Durlești, str. Uciteliscaia 29 (actualmente Junimii).

A notat că, la data de 14 iunie 1990, mama sa a decedat, fapt confirmat prin actul de înscriere a decesului nr. 41 din 14 iunie 1990.

A relatat că, prin decizia administrației publice locale Durlești nr. 1/2 din 05 ianuarie 1987, a fost recunoscut dreptul de proprietate a Nadejdei Pogreban asupra casei de locuit situată pe str. Junimii 29, or. Durlești, mun. Chișinău, care constă din casa de locuit cu lit. A și lit. A1, cu suprafața totală de 65,2 m², iar cea locativă de 43,4 m², construcția accesorie cu suprafața de 21,5 m², șopron, subsol și sărai.

A relevat că, tot prin aceeași decizie, a fost atribuit în beneficiul Nadejdei Pogreban și terenul adiacent casei de locuit cu suprafața de 0,09 ha, iar prin hotărârea autorității publice locale Durlești nr. 1/6-5 din 25 septembrie 1991, a fost legalizată construcția neautorizată de pe str. Junimii 29, or. Durlești, mun. Chișinău, după Nadejda Pogreban, cu includerea modificărilor legalizate în registrul de stat al Oficiului Cadastral teritorial Chișinău.

A accentuat că, după eliberarea certificatului Oficiului Cadastral teritorial Chișinău nr. 175 din 09 iulie 1991, urma să inițieze procesul de preluare a bunului imobil în temeiul testamentului.

A indicat că, după decesul testatorului, urma ca în decurs de 6 luni să se adreseze notarului cu cerere privind deschiderea dosarului succesoral, fapt care însă nu a fost realizat, deoarece din data decesului testatorului a intrat în posesia patrimoniului succesoral întreprinzând următoarele acțiuni: locuiește în casa testată, prelucrează terenul adiacent casei, întreține bunul imobil în stare satisfăcătoare, a efectuat reparație, achită cheltuielile pentru serviciile comunale și a încheiat direct cu furnizorii contracte de prestare a serviciilor de alimentare cu apă, energie electrică, etc.

A subliniat că, prin reglementarea moștenirii testamentare se recunoaște dreptul fiecărei persoane de a dispune liber pentru cauză de moarte, prin manifestarea ultimei voințe, de totalitatea bunurilor sale sau de o parte din ele. De altfel, moștenirea testamentară are prioritate față de moștenirea legală, ultima având doar o funcție de suplinire, iar normele ei fiind aplicabile în cazul în care persoana nu a dispus prin testament de bunurile sale sau o parte din ele au rămas netestate.

A susținut că, nu s-a adresat notarului în decurs de 6 luni din data decesului testatorului, deoarece după decesul acestuia au avut loc evenimente de trecere de la un sistem juridic de tip sovietic la cel actual, ulterior a fost nevoit să plece peste hotare pentru a-și asigura existența, iar actualmente este grav bolnav.

A solicitat prelungirea termenului de acceptare a succesiunii rămase după decesul Nadejdei Pogreban, în temeiul testamentului nr. 1-693 din 05 mai 1988, constituită din casa de locuit și terenului adiacent acesteia, situate pe str. Junimii 29, or. Durlești, mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 29 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea depusă de Fiodor Begleț, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Fiodor Begleț și a fost menținută hotărârea din 29 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Instanța de apel și-a motivat concluzia prin faptul că, instanța de fond corect a apreciat că nu există temeiuri de a prelungi termenul de acceptare a succesiunii, deoarece reclamantul a cunoscut despre decesul mamei sale la data de 14 iunie 1990,

iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 08 septembrie 2016. Mai mult că atât, potrivit informației parvenită de la Serviciul Arhivă a Ministerului Justiției nr. 15/6 din 16 ianuarie 2017, după decesul Nadejdei Pogreban la data de 14 iunie 1990, nu a fost deschisă procedura succesorală, iar testamentul nr. 1-693 din 05 mai 1988 nu a fost modificat, revocat sau anulat.

În concluzie, instanța de apel a menționat că instanța de fond a analizat minuțios probele prezentate la judecarea pricinii vis-a-vis de cerința cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și just a ajuns la concluzia precum că Fiodor Begleț nu a prezentat probe care ar constitui temei de prelungire a termenului de acceptare a succesiunii.

La data de 17 mai 2018, prin intermediul oficiului poștal, Fiodor Begleț, reprezentat de avocatul Veaceslav Roșca a declarat recurs împotriva deciziei din 13 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de judecată la examinarea acțiunii urma să se conducă de prevederile legislației pentru perioada menționată și anume, de Codul civil în redacția anului 1964. Astfel, după cum rezultă din partea motivată a hotărârii instanței de fond, aceasta eronat a aplicat normele de drept material.

A menționat că, instanța de fond nu a dat apreciere argumentatelor cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii. De asemenea, nu a ținut cont de faptul că locuiește și în prezent în această casă, iar testamentul eliberat pe numele său nu a fost revocat, modificat sau anulat.

A specificat că, prima instanță a examinat cauza fără a verifica existența acestui bun imobil, inclusiv prin necesitatea dispunerii de extras/certificat eliberat de departamentul cadastru al IP „Agenția Servicii Publice”.

A notat că, la examinarea în ordinea de apel, judecătorul-raportor a acceptat cererea de apel spre dezbateri judiciare în lipsa apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat, fapt care demonstrează atitudinea judecătorului față de pricina examinată.

A relatat că, nici după înaintarea cererii de recuzare a judecătorului-raportor nu a fost emisă încheierea de a nu da curs apelului, situație care atestă că dezbaterile judiciare au fost inițiate în lipsa apelului motivat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 13 februarie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 17 mai 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Fiodor Begleț, reprezentat de avocatul Veaceslav Roșca nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se

încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Fiodor Begleț, reprezentat de avocatul Veaceslav Roșca, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul lui Fiodor Begleț, reprezentat de avocatul Veaceslav Roșca ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Fiodor Begleț, reprezentat de avocatul Veaceslav Roșca se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic